

Reactie op ‘Wet Voorschriften vrijstelling leerplicht bij richtingbezwaren’ (02-06-2020)

Na meer dan een maand de tijd te hebben gehad om van de schrik te bekomen, doe ik u hierbij mijn reactie op het wetsvoorstel toekomen.

Allereerst wil ik iets vertellen over de manier waarop wij thuisonderwijs vormgeven en wat het voor ons en onze kinderen betekent. Het hele leven bestaat uit leermomenten. Er zijn plezierige momenten, terwijl andere ervaringen juist erg veel van een mens vragen. Ieder mens, en dus ook ieder kind, beleeft dingen op zijn eigen wijze, afhankelijk van genen, karakter, opvoeding, omgeving e.d. Elk kind ontwikkelt zich op unieke wijze. Wat thuisonderwijs voor ons zo vanzelfsprekend maakt is dat we volledig kunnen aansluiten op de belevingswereld van onze kinderen.

Een voorbeeld daarvan is het leren lezen. Onze oudste heeft zich dat op jonge leeftijd zelf eigen gemaakt. Met een kleine aanlooperperiode van wisselende motivatie, wat hulp hier en daar, heeft ze zich er in vastgebeten en verslindt ze nu boek na boek. Waar een ander kind er pas interesse in krijgt met bijv. 8 of 9 jaar of zelfs nog later. En ook bij hen gaat de ontwikkeling dan ineens in razend tempo.

Mijn ervaring is dat vertrouwen een cruciale rol speelt. Vertrouwen in mezelf als moeder en thuisonderwijzer, vertrouwen in mijn partner als vader en thuisonderwijzer, en vooral vertrouwen in onze kinderen. Zij kunnen floreren in een vertrouwde en veilige omgeving, zonder druk op prestaties en vanuit intrinsieke motivatie hun eigen interesses volgen.

Dat gezegd hebbende wil ik nu ingaan op de veranderingen en nieuwe eisen uit dit wetsvoorstel waarbij wij zeer grote vraagtekens hebben. Ik ben van mening dat het thuisonderwijs zoals wij dit gewend zijn vorm te geven, hierdoor nagenoeg onmogelijk wordt. Het beangstigt me hoeveel controle de overheid denkt te moeten hebben om de kleine groep thuisonderwijzers ‘in goede banen te leiden’. Daar spreekt zeer weinig vertrouwen uit.

Thuisonderwijs na schoolgang blijft verboden

De groep thuiszitters is vele malen groter dan de ‘5b groep’ en verdient veel meer aandacht. Voor hen (en ook voor anderen die niet lijken te passen in het huidige schoolsysteem) zou ik een lans willen breken. Ik vind het van belang dat ook zij de vrijheid krijgen een onderwijsvorm te kiezen die het best bij hun kind past, dus ook (en misschien wel juist) thuisonderwijs.

Onderwijsplan lang vóór het kind leerplichtig is

De nieuwe eis om 30 weken voor de 5^e verjaardag een onderwijsplan in te dienen om goedkeuring te krijgen geeft me om meerdere redenen een zeer beklemmend gevoel. Allereerst getuigt het van weinig vertrouwen. Daarbij geeft het extra druk, terwijl ouders en kinderen in die fase juist spelenderwijs zouden moeten kunnen uitvinden wat het beste bij hun kind en henzelf past. We hebben het hier tenslotte over een kind van pas 4 jaar!

Gesprek met leerplichtambtenaar in bijzijn van het kind

Bij een ‘geen bezwaar’ zal een gesprek met de leerplichtambtenaar moeten plaatsvinden in bijzijn van het 4-jarige kind. Geen gesprek betekent geen vrijstelling. Er mogen anderen bij het gesprek worden uitgenodigd, zowel door de ambtenaar als door de ouder. Ook hier is in mijn beleving weer sprake van een gebrek aan vertrouwen en een te grote behoefte aan controle. Wat doet men een kind van 4 jaar aan als het bij zo’n belangrijk gesprek aanwezig moet zijn? Het zou mij een onveilig gevoel geven. Naar ik mag aannemen vindt dit gesprek op kantoor plaats en niet thuis. Heel duidelijk staat dit niet vermeld.

Huisbezoeken van de Onderwijsinspectie

Er staat nergens vermeld of de inspectie van tevoren wordt aangekondigd of afgestemd. Ik kan dus niet beoordelen of een ouder invloed heeft op de dag/tijd dat de inspecteur aan huis komt.

Aangezien er staat beschreven dat de inspecteur toestemming vraagt voor het betreden van de woning, kan het zomaar zo zijn dat het toch een onaangekondigd bezoek betreft. Bij weigering, geen vrijstelling.

Los van het feit of een bezoek wel of niet aangekondigd wordt, ben ik van mening dat hier sprake is van een zware inbreuk op de privacy. Men gaat er kennelijk van uit dat thuisonderwijs thuis aan de keukentafel plaatsvindt. Er wordt beschreven dat de inspectie alle onderwijsruimten mag betreden. In ons geval dus ons hele huis! Een zeer onveilige situatie voor zowel ouders als kind(eren). Ik vind het van groot belang dat alle kinderen een sociaal, psychisch en fysiek veilig leerklimaat hebben, maar om de thuisonderwijsgezinnen nu aan zwaardere regels te onderwerpen dan schoolgaande gezinnen vind ik ronduit schandelijk. Er zijn vast anderen manieren om onveiligheid te signaleren.

Onderwijsplan, kerndoelen en toetsmomenten

Een jaarlijks onderwijsplan zou geen verplichting mogen zijn. Ook ben ik van mening dat het toewerken naar de kerndoelen en het afnemen van de vele toetsen (op 6, 9 en 12 jaar) te veel druk en sturing geeft. Het ontnemt de ouders de mogelijkheid kindgericht onderwijs te geven als bijv. via lesmethodes moet worden gewerkt. Thuisonderwijs is geen schoolonderwijs aan de keukentafel. Ook het kind verliest de vrijheid vanuit volledig eigen potentieel te kiezen. Laat aan iedereen de keuze: onderwijsplan, portfolio, leerlingvolgsysteem, toetsen, een keurmerk of geen enkel.

Slechts één ouder verzorgt het onderwijs en dit vindt overwegend thuis in het Nederlands plaats

Wij verzorgen beiden het thuisonderwijs. Datzelfde geldt voor veel andere thuisonderwijsgezinnen. Het is een 'way of life'. Zoals ik in de inleiding al schreef zijn wij van mening dat het hele leven uit leren bestaat. De hele dag door, ook in het weekend, thuis, buitenshuis en op reis. In onze regio is een grote groep thuisonderwijzers. Wij hebben een vaste locatie waar wij (tot corona) met de kinderen wekelijks samenkomen en allerhande activiteiten doen. Spelen, koken, knutselen, schilderen, workshops, enz. Daarnaast spreken kinderen en ouders onderling af in wisselende samenstelling. We gaan de natuur in, bezoeken musea, het zwembad, vieren verjaardagen, enz. Zo creëren we een veilige omgeving waarin onze kinderen naast hun sociale vaardigheden ook andere vaardigheden ontwikkelen. Ook de reizen die we hebben gemaakt met onze oudste leverden ontzettend veel plezier, kennis en groei op. Ik ben het derhalve stellig oneens met deze eisen.

Aantonen B2/3F-niveau Nederlands

In ons geval zal deze eis geen probleem opleveren, al vraag ik me af hoe we het zouden moeten aantonen. Expats en mensen die niet vloeiend zijn in Nederlands, kunnen geen thuisonderwijs meer geven. Dit vind ik onterecht. Het best start (taal)onderwijs bij de moedertaal, van waaruit het leren van een andere taal makkelijker en beter verloopt.

Aantonen en bijhouden pedagogisch-didactische bekwaamheid

Wat wordt onder pedagogisch-didactische bekwaamheid verstaan? En hoe is dit voldoende aantoonbaar? Is een Keurmerk Thuisonderwijs voldoende? Dat wil ik nog wel overwegen. Als dat niet toereikend is kan ik me iets als intervisieverslagen, een boekenlijst of cursusoverzicht voorstellen, maar dat gaat me echt veel te ver. Ik vind dat de kwaliteit van het onderwijs centraal moet staan, niet de kwaliteit van de ouders, de locatie of de voertaal. De deugdelijkheidseisen zijn zwaarder voor

thuisonderwijs dan voor ander niet-bekostigd onderwijs (B3-scholen). Overigens gaat de 5b vrijstelling over richtingbezwaren en niet over inrichting. Waarom dan bij thuisonderwijs wel eisen aan de inrichting stellen?